

	KALİTE YÖNETİM DOKÜMANLARI	Doküman No: HB-TL-51 Yayın Tarihi : 01.08.2017 Revizyon No :00 Revizyon Tar:... Sayfa No : 1/5
	KOLOSTOMİLİ HASTA BAKIM TALİMATI	

Revizyon No	Yapılan Revizyon	Rev. Sayfası	Revizyon Tarihi	Revizyonu Yapan
Gözden Geçirme	Gözden Geçirildi Son Gözden Geçirme:06.09.2018-08	Tüm İçerik	20.09.2019	Ece Nur TOPCU Eğitim ve Enfeksiyon Kontrol Hemşiresi
Gözden Geçirme	Gözden Geçirildi	Tüm İçerik	21.09.2022	Ece Nur TOPCU Eğitim ve Enfeksiyon Kontrol Hemşiresi
HAZIRLAYAN		KALİTE SİSTEM ONAYI		ONAY
HEMŞİRELİK HİZMETLERİ DİREKTÖRÜ		KALİTE YÖNETİCİSİ		BAŞHEKİM

	KALİTE YÖNETİM DOKÜMANLARI	Doküman No: HB-TL-51 Yayın Tarihi : 01.08.2017
	KOLOSTOMİLİ HASTA BAKIM TALİMATI	Revizyon No :00 Revizyon Tar:... Sayfa No : 1/5

1. AMAÇ VE KAPSAM

Bu talimatın amacı; kolostomili hastanın; kolostomisinin fonksiyonel devamlılığını sağlayarak, gelişebilecek biyolojik , psikolojik ve sosyal komplikasyonları önleyerek bireyin sosyal yaşama uyumunu sağlamaktır. Kolostomili hastada, kolostominin fonksiyonel devamlılığını sağlayarak hastanın sosyal yaşama uyumunu sağlamayı ve bakım sürecini kapsar.

2. TANIMLAR VE KISALTMALAR

3. REFERANS DÖKÜMANLAR:

El Yıkama ve Eldiven Kullanma Talimatı

24 Saatlik Hemşire Gözlem ve İzlem Formu

Hemşirelik Süreci Bakım Planı

4. UYGULAMA:

4.1. Temel ilkeler

- Hasta ve ailesi, pre-operatif dönemde başlayarak, stoma, stoma bakımı hakkında bilgilendirilerek bakıma katılımını sağlar.
- Uygulama sırasında hastanın mahremiyeti korunmalıdır.
- Ostomi bölgesi enfeksiyon ve diğer komplikasyonlar yönünden her torba değişinde değerlendirme yapılmalıdır.

4.1.1. Ostomi Alanı;

- **Cilt :**

Renk : Açık pembe (+) / (-)

Görünüm : Parlak mukoza (+) / (-)

İritasyon : (+) / (-)

Granülasyon dokusu gelişimi: (+) / (-)

Kolostomi çevresinde açık yara: (+) / (-)

- **Enfeksiyon :**

Kolostomi çevresinde kızarıklık (+)

Pürülan akıntı (+)

Vücut ısısının yükselmesi (+)

Dışkının kokulu olması (+)

- **Diğer :**

İshal

Kostipasyon

Prolapsus

Fistül

	KALİTE YÖNETİM DOKÜMANLARI	Doküman No: HB-TL-51 Yayın Tarihi : 01.08.2017
	KOLOSTOMİLİ HASTA BAKIM TALİMATI	Revizyon No :00 Revizyon Tar:... Sayfa No : 1/5

Darlık

Retraksiyon

Herni

Kanama

Tıkanıklık

• **Beslenme:**

- Aldığı gıdaları tolere etmesi
- Yeterli miktarda sıvı alımı
- Yavaş ve iyi çiğneme alışkanlığı

Hastanın beslanması her öğünden sonra kontrol edilmedir.

• **Psikososyal :**

- Stoma torbasının teminine bağlı endişe
- Kullanım konusunda bilgi eksikliğine bağlı endişe
- Beden imajı bozulan hasta bireye psikolojik yaklaşım protokolü tanımlama bölümü psikolojik tepkiler kriterlerine göre tanımlanır.

4.2 Bakım Protokolü

➤ Kolostomi alanı bakım protokolünü her torba değişiminde hasta ve/veya ailesine uygulayarak/uygulatarak bilgilendirme yapılmalıdır.

➤ Hastanın beslenmesinde;

• **Diyet ;**

- Ameliyat sonrası ilk birkaç hafta az posalı diyet verilmelidir. Yavaş yavaş normal diyete geçilmelidir.
- İlk kez yenilecek gıda maddesini az miktarda ve yanında bir şey almadan verilmeli ve sonucunu gözlenmelidir.
- Gaza neden olan ve kokuyu arttıran, ishal ya da kabızlık yapan besin maddelerini kendisinin tespit etmesini sağlanmalıdır.

• **Beslenme Biçimi ;**

- Günde üç öğün ve aynı saatlerde yemek yeme alışkanlığı geliştirilmelidir.
- Yiyecekleri yavaş ve iyi çiğneme alışkanlığı kazandırılmalıdır.
- Gaza neden olabileceğinden; sigara içme, ağız yoluyla nefes alma, pipet kullanma gibi havanın büyük miktarlarda yutulmasına neden olan durumlardan kaçınılmalıdır.

• **Sıvı Alımı ;**

- Günde en az 1500-2000cc sıvı alımını sağlanmalıdır.
- İlaç kullanımında;
- Hekime danışmadan ilaç kullanmaması gerektiğini vurgulanmalıdır.
- İdrar ve gaitanın rengini değiştiren ilaçlar(antibiyotikler, vitaminler, demir vs.) hakkında bilgi

	KALİTE YÖNETİM DOKÜMANLARI	Doküman No: HB-TL-51 Yayın Tarihi : 01.08.2017
	KOLOSTOMİLİ HASTA BAKIM TALİMATI	Revizyon No :00 Revizyon Tar:... Sayfa No : 1/5

verilmelidir.

- Anal yoldan lavman ya da suppozotuar uygulanmaması gerektiğini vurgulanmalıdır.

➤ Sosyal yaşam hakkında;

- **Giysi** : Stomayı sıkmayan rahat giysiler seçmesini önerilmelidir.
- **Duş ve Banyo** : Torba ile yada torbasız banyo yapabileceğini söylenmelidir.
- **Cinsel Yaşam**: Cinsel sorunları azaltmak için eşleriyle birlikte eğitime katılımını sağlanmalıdır.Stomalı olmanın normal cinsel yaşamı sürdürmede olumsuz bir etkisi olmadığı konusunda hasta ve ailesini bilgilendirilmeli, cinsel ilişki öncesi torbanın boşaltılması, ilişki sırasında küçük bir torba veya stoma kapağı takılması örtü veya bantla kasığa sabitleştirmesini uygulayarak gösterilmelidir. Stomalı bir bayanın çocuk sahibi olabileceği gibi, erkeklerinde baba olabileceğini vurgulanmalıdır.
 - Hasta taburcu olana kadar kolostomi hakkında verilen bilgilerin doğru öğrenilip-öğrenilmediğini gözlem, uygulama, soru cevap yöntemlerini kullanarak değerlendirilmeli ve kayıt edilmelidir.

4.3 Diyet Listesi

Gaza Neden Olan Yiyecekler ve İçecekler

- Kabakgiller kapsamındaki sebzeler arasında brocoli, brüksel lahanası, lahana, karnabahar, pırasa, salatalık,
- Turşu, yumurta, nohut, mercimek, kuru fasulye
- Gazlı içecekler,
- Kavun, turp, soğan, ıspanak
- Yağlı yiyecekler, ağır kokulu peynirler, bira ve sütlü ürünler, sakız

Koku Üreten Yiyecekler

Yumurta, soğan, sarımsak, balık, kuru fasulye, B kompleks vitaminler, kuşkonmaz, kabakgiller

Kokuyu Azaltan Yiyecek ve İçecekler

Yoğurt, yayık ayranı, taze maydanoz, kızılıçık suyu, portakal suyu, nane

Yumuşak, Sulu Dışkıya Neden Olan Yiyecek ve İçecekler

Tüm şekerli yiyecekler, çiğ meyve, bira, fazla baharatlı yiyecekler, yeşil fasulye, brocoli, ıspanak, aşırı yağlı yiyecekler

Dışkıyı Koyulaştırıcı Yiyecekler

Muz, havuç, elma püresi, yulaf ezmesi, haşlanmış patates, kepekli buğday ekmeği

Tıkanmaya Neden Olan Yiyecekler

Meyve çekirdekleri, kepekli yiyecekler, tüm çiğ meyveler (muz hariç), popcorn, mısır, fındık, fıstık, ceviz, kereviz, hindistan cevizi, koko, greyfurt, kuru üzüm, kurutulmuş meyveler, elma kabuğu, portakal kabuğu, mantar, konserve, ananas

Renk Değişimine Neden Olan Yiyecekler

Pancar, gıda boyaları, demir ilaçları, meyan kökü, domates sosu,

	KALİTE YÖNETİM DOKÜMANLARI	Doküman No: HB-TL-51 Yayın Tarihi : 01.08.2017
	KOLOSTOMİLİ HASTA BAKIM TALİMATI	Revizyon No :00 Revizyon Tar:... Sayfa No : 1/5

İşlem önce aşağıdaki malzemeler hazır edilmelidir.

➤ **Malzemeler:**

- Uygun stoma torbası
- Su ve sabun
- Kağıt havlu, gazlı bez
- Eldiven (2 çift)
- Böbrek küvet
- Makas
- Paravan ya da perde

4.2.1 İşlem

- Ellerimizi El Yıkama ve Eldiven Kullanma Talimatine uygun olarak yıkanmalıdır ve eldiven giyilmelidir.
- Böbrek küveti kolostomi bölgesine yakın yerleştirilmelidir.
- Çıkarılacak eski kolostomi torbasının yapışkan kısımlarını su ile ıslatılmalıdır.
- Yapışkanlık azalınca yavaş yavaş torbayı yerinden çıkarılmalıdır.
- Eldivenler değiştirilmeli ve yeni eldiven giyilmelidir.
- Stoma temizliğini önce sabunlu su sonra duru su ile yapılmalıdır.
- Stoma çevresini kağıt havlu ile iyice kurulanmalıdır.
- Temiz torbayı ağızlaştıran, uygun genişlikte değilse makas ile keserek uygun hale getirilmelidir.
- Uygun şekilde ağızlaşan torbanın yapışkan kısımlarını açarak cilde sabitleştirilmeli ve yapışıp yapışmadığını kontrol edilmelidir.
- Hasta rahat edeceği pozisyona getirilmelidir.
- Uygulama sırasındaki tüm gözlem ve bulgularınızı tanılama kriterlerine göre değerlendirerek 24 Saatlik Hemşire Gözlem ve İzlem Formuna yazılmalıdır.
- Yapılan bakımlar ilgili servise ait Hemşirelik Süreci Bakım Planına kaydedilir.

5. SORUMLULAR

Kolostomili yatan ve bakıma ihtiyaç duyan hastaların bakımlarından hemşireler sorumludur.